

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/82/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112207690
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2012:6112207690.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom Mgr. Ingrid Steinsdorferovou, v právnej veci navrhovateľky T. Š., rod. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. XXX, t. č. bytom W. W., S. XX, zast. splnomocneným zástupcom Centrom právnej pomoci so sídlom Bratislava, Nám. Slobody 12, proti odporcovi H. Š., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. XXX, o rozvod manželstva, úpravu výkonu rodičovských práv na čas po rozvode k mal. P. Š., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici a určenia výživného odporcu na navrhovateľku, takto

r o z h o d o l :

Súd manželstvo navrhovateľky T. Š., rod. F., nar. XX. XX. XXXX a odporcu H. Š., nar. XX. XX. XXXX, uzavreté dňa 07. 11. 2009 v Banskej Bystrici, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Banská Bystrica vo zv. 41, ročník 2009, na strane 265, pod por. č. 360 r o z v á d z a .

Súd maloletého P. Š., nar. XX. XX. XXXX na čas po rozvode z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletého zastupovať, spravovať jeho majetok v bežných veciach.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého P.Š., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 100 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd konanie v časti určenia výživného odporcu na navrhovateľku z a s t a v u j e .

Súd návrh vo zvyšku z a m i e t a .

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok vo výške 66 Eur v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa podaným návrhom zo dňa 21. 03. 2012 a doplneným návrhom dňa 13. 04. 2012 domáhala rozvodu manželstva s odporcom, pretože vzťah s odporcom pre jeho správanie viedol k ich odlúčeniu. Ich manželstvo neplní, ani v budúcnosti nemôže plniť svoj spoločenský účel a funkcie, v súčasnosti už nie je možné ho obnoviť. Navrhovateľka zároveň žiadala na čas po rozvode upraviť výkon

rodičovských práv a povinností k maloletému P. tak, že maloletý sa zverí do jej osobnej starostlivosti a otec bude zaviazaný prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 180 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám, počnúc dňom podania návrhu s tým, že zameškané výživné bude povinný uhradiť do 30 dní po právoplatnosti rozsudku a určenia výživného na manželku, ktorý v tejto časti v doplnenom návrhu zobrala späť a žiadala konanie v tejto časti zastaviť.

Odporca s rozvodom manželstva súhlasil, pretože sa deň pred pojednávaním dozvedel, že navrhovateľka bola videná s chlapcom, ktorý chodil do ich domácnosti v čase, keď mal pracovné služby a bol mimo spoločnej domácnosti a z toho dôvodu došlo k narušeniu jeho dôvery voči navrhovateľke. So zverením maloletého na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky súhlasil, zároveň však uviedol, že pokiaľ sa maloletý bude na niečo sťažovať, podá návrh na zmenu výchovného prostredia. Matkou navrhovanou výškou výživného nesúhlasil, navrhol súdu určiť výživné na maloletého vo výške 50 Eur, čo odôvodnil tým, že je nezamestnaný. Odporca sa na odročené pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' prostredníctvom navrhovateľky ospravedlnil tým, že pracuje ako kamionista, avšak nepožiadala o odročenie pojednávania. Súd preto postupoval v zmysle § 101 ods. 2 a konal a rozhodol v neprítomnosti odporcu s prihliadnutím pritom na obsah spisu a vykonané dokazovanie.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, odporcu, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s potvrdením o poslednom spoločnom bydlisku, sobášnym listom, rodným listom maloletého, správou o povesti na rodičov maloletého, potvrdením a pracovnou charakteristikou odporcu, správou zo sociálneho zisťovania, potvrdením Úradu práce, soc. vecí a rodiny Banská Bystrica, spisom vedeným na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 35P/33/2012, spisom vedeným na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 32P/219/2012 a zistil nasledovný skutkový stav:

Účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 07. 11. 2009. Z ich manželstva pochádza jedno maloleté dieťa. U navrhovateľky sa jedná o prvé manželstvo a u odporcu o druhé manželstvo. Posledné trvalé spoločné bydlisko účastníkov bolo v obvode Okresného súdu Banská Bystrica.

Podľa vyjadrenia navrhovateľky manželstvo s odporcom uzatvárali po polročnej známosti z dôvodu, že sa mali radi a bola tehotná. Ich manželstvo spočiatku bolo usporiadané. Problémy v ich manželstve nastali po narodení ich maloletého syna a odporca si prestal rozumieť s jej dcérou pochádzajúcou z predchádzajúceho mimomanželského vzťahu. Od apríla 2012 sa situácia v ich manželstve vyhrotila, odporca voči nej začal byť agresívny, viackrát ju fyzicky napadol, čo však nikde neoznamovala. Odo dňa 20. 02. 2012 s odporcom nežijú v spoločnej domácnosti, od tohto obdobia nevedú spoločnú domácnosť, spoločne nehospodária, spoločne nezabezpečujú chod domácnosti, spoločne nerozhodujú vo veciach rodiny, domácnosti, spoločne nezabezpečujú výchovu ich maloletého syna, intímne sa nestýkajú, spoločne netrávajú čas. Navrhovateľka odporcovi nedôveruje, pretože ju a jej rodinu slovne napáda, rozširuje o nej klebety. Jej city k odporcovi sa preto zmenili, odporcu vníma len ako otca ich syna. O obnovu spolužitia s odporcom nemá záujem, v súčasnosti si nevie ani predstaviť mať spoločný program a žiť v jednej domácnosti. Za príčinu rozvratu manželstva označila odporcovu agresivitu a rozdielnosť názorov pri výchove ich maloletého syna a chode spoločnej domácnosti.

Odporca uviedol, že manželstvo s navrhovateľkou uzatváral po polročnej známosti z dôvodu, že navrhovateľka bola tehotná a na neho bol vyvíjaný tlak, aby si ju zobral, pretože inak ich spoločné dieťa nebude mať jeho priezvisko. Ich manželstvo spočiatku bolo usporiadané a to do marca, apríla 2011, kedy zistil, že navrhovateľka nadviazala mimomanželský vzťah, čo bol aj dôvod, pre ktorý mali nezhody. Vo svojej výpovedi potvrdil, že odo dňa 20. 02. 2012 s navrhovateľkou nežije v spoločnej domácnosti, od tohto obdobia nevedú spoločnú domácnosť, spoločne nehospodária, spoločne nezabezpečujú chod domácnosti, spoločne nerozhodujú vo veciach rodiny, domácnosti, výchove, výžive maloletého, spoločne netrávajú čas, ako manželia si nepomáhajú. Od decembra 2011 sa s navrhovateľkou intímne nestýkajú. Navrhovateľke pre jej neveru nedôveruje a nevie si predstaviť spoločne tráviť čas. Jeho city k navrhovateľke od uzavretia manželstva sa zmenili, v súčasnosti k nej cíti odpor. Za príčinu rozvratu manželstva označil neveru navrhovateľky, ktorú navrhovateľka poprela.

V spise vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 32P/219/2012 bolo vykonané sociálne šetrenie v domácnosti odporcu, v rámci ktorého bolo zistené, že v domácnosti odporcu odo dňa 10. 08. 2012 žije jeho priateľka spolu so svojim maloletým synom. V rámci sociálneho šetrenia priateľka odporcu uvádzala, že spolu s odporcom majú objednanú kuchynskú linku, majú záujem vymeniť v rodinnom dome okná, odporca jej pri výžive jej syna vypomáha, pracuje ako kamionista.

Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahu medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahu medzi manželmi prihliada na porušenie povinnosti manželov podľa § 18 a 19.

Vyššie uvedené zákonné ustanovenie § 23 Zákona o rodine vymedzuje podmienky pre rozvod manželstva a to v nadväznosti na ust. § 22 Zákona o rodine. Na zrušenie manželstva rozvodom nie je právny nárok. Súd skúma, či existuje objektívny, kvalifikovaný rozvrat vzťahov medzi manželmi, ktorý je daný intenzitou rozvratu a dĺžkou jeho trvania, pričom súd tiež skúma, či manželstvo už nemôže ďalej plniť svoj účel. Účel manželstva vyplýva z jeho základných funkcií a to funkcie biologickej, výchovnej, vzájomnej pomoci a hospodárskej.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že účastníci konania manželstvo uzatvárali po krátkodobej známosti bez toho, aby poznali svoje povahy, názory, čo viedlo k narušeniu ich vzťahu a postupnému výraznému citovému odcudzeniu. Manželstvo účastníkov konania sa stalo nefunkčné, prestalo plniť svoj účel, funkcie, nevytvára ani zdravé rodinné prostredie pre výchovu ich maloletého syna, stalo sa len formálnym zväzkom. Za daného stavu, kedy odporca k navrhovateľke cíti odpor a z dôvodu narušenia vzájomnej dôvery, nemožno od účastníkov konania ani očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd mal tak splnené podmienky uvedené v ust. § 23 ods. 1 Zákona o rodine a manželstvo účastníkov konania rozviedol. Súd za prvotnú príčinu rozvratu manželstva považuje rozdielnosť pováh a názorov účastníkov konania na výchovu ich spoločného syna, chodu spoločnej domácnosti a nadviazania mimomanželského vzťahu odporcom, ktorý krátko po odsťahovaní sa navrhovateľky zo spoločnej domácnosti, žije vo svojej domácnosti s priateľkou a jej synom. Naopak, tvrdenia odporcu o dopustení sa nevery navrhovateľkou súd nemal preukázané a toto tvrdenie odporcu vzhľadom na výsledky dokazovania považuje za účelové.

S konaním o rozvod manželstva v zmysle § 113 ods. 1 OSP je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Podľa § 24 ods. 1, 4 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku

schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 62 ods. 1,2,4,5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

V priebehu konania rodičia maloletého sa dohodli na zverení maloletého na čas po rozvede do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude oprávnená maloletého zastupovať, spravovať jeho majetok. Medzi rodičmi maloletého ostala sporná otázka určenia výživného. Matka maloletého navrhla súdu určiť výživné na maloletého vo výške 100 Eur mesačne, na ktorom sa dohodli v rámci poradensko-psychologického procesu nariadeného v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas do rozvodu. Otec maloletého navrhol súdu určiť výživné vo výške 50 Eur mesačne z dôvodu, že je nezamestnaný.

Kolízny opatrovník v prípade rozvodu manželstva doporučil maloletého na čas po rozvede zveriť do osobnej starostlivosti matky vzhľadom k tomu, že sociálnym šetrením v starostlivosti matky o maloletého nezistil žiadne nedostatky a tiež s prihliadnutím na útlý vek maloletého a jeho citové väzby. Pri určení výšky výživného otcovi na maloletého doporučil súdu, aby otca zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným primerane jeho zárobkovým možnostiam, schopnostiam s prihliadnutím na vek, potreby maloletého.

Zo spisu vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 35P/33/2012 súd zistil, že sa vedie konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas do rozvodu, v rámci ktorého rodičia maloletého absolvovali poradensko-psychologický proces, na ktorom sa dohodli na zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky a určení výživného otcovi vo výške 100 Eur.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že od kedy rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti, osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka, ktorej sociálnym šetrením neboli zistené žiadne nedostatky. Matka má vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu maloletého. Otec maloletého nespochybnil riadnu osobnú starostlivosť matky o maloletého. Mal však výhrady voči stretávaniu sa matky s inými chlapcami a jej bývanie spolu s maloletým v podnájme, na úhradu ktorého, pokiaľ nebude mať finančné prostriedky, prispeje. Otec maloletého podľa vyjadrenia priateľky v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 32P/219/2012 pracuje ako kamionista a preto podľa názoru súdu nemôže zabezpečovať 24-hodinovú starostlivosť o maloletého. Súd vzhľadom na takto zistený skutkový stav zveril maloletého na čas po rozvede do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude oprávnená maloletého zastupovať, spravovať jeho majetok v bežných veciach. Pri zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky súd prihliadol na vek maloletého (2,5 roka), vytvorené citové väzby na matku primerané svojmu veku a tiež skutočnosť, že matka dáva súdu záruku, že aj do budúcnosti je schopná zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloletého. Výhrady, ktoré otec vzniesol voči osobe matky k jej bytovým podmienkam nie sú dôvodmi, pre ktoré by súd maloletého nemal zveriť do osobnej

starostlivosti matky, naopak výhrady otca voči matke súd považuje len za účelové, tendenčné a zo strany otca ničím nepodložené.

Keďže súd maloletého na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky, následne sa zaoberal určením výživného otcovi na maloletého. Mal. P. má 2,5 roka, je v celodennej starostlivosti matky. Mesačné výdavky matka na maloletého vyčíslila na 180 Eur. Otec maloletého má jednu ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Do 28. 05. 2012 bol zamestnaný na trvalý pracovný pomer v obchodnej spoločnosti Y.-S. X..H..E., ktorý bol s otcom skončený podľa § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce z dôvodu nenastúpenia do práce otcom po ukončení práceneschopnosti, čo priamo vyplynulo z potvrdenia obchodnej spoločnosti. Súd sa preto inými tvrdeniami otca, ktoré súdu právne relevantným spôsobom nepreukázal, nezaoberal. Súd takéto konanie otca považuje za nezodpovedné a v zmysle § 75 ods. 2, druhá veta Zákona o rodine, za vzdanie sa zárobku bez dôležitého dôvodu. Otec maloletého si musí byť vedomý svojej zákonnej vyživovacej povinnosti na maloletého, ktorý vzhľadom na svoj vek je plne odkázaný na výživu zo strany svojich rodičov. Podľa vyjadrenia otca u posledného zamestnávateľa obchodnej spoločnosti Y.-S. X..H..E.. dosahoval základnú mzdu vo výške 400 Eur a ako kamionistovi mu boli vyplácané diéty v rozpätí od 600 do 800 Eur, z ktorého súd pri určovaní výšky výživného otcovi na maloletého, vychádzal. Pri určovaní výšky výživného súd zobral do úvahy aj vek, odôvodnené potreby maloletého a otca zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 100 Eur mesačne. Súd má za to, že takto určené výživné zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Pri určovaní výšky výživného súd neopomenul, že aj matka má zákonnú vyživovaciu povinnosť k maloletému. Matka maloletého je v súčasnosti na materskej dovolenke, jej jediný príjem pozostáva z rodičovského príspevku a rodinných prídavkov. Rovnako ako otec má jednu ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Matka zabezpečením osobnej starostlivosti o maloletého si nahrádza plnenie vyživovacej povinnosti vo forme finančného príspevku a preto je práve povinnosťou otca podieľať sa na výžive maloletého vo väčšom rozsahu.

Navrhovateľka svoj návrh v časti určenia výživného odporcovi pred začatím pojednávania zobrala späť a preto súd postupoval v zmysle § 96 ods. 1, 3 OSP a konanie v tejto časti zamietol.

Matka maloletého v rámci tohto konania sa domáhala určenia výživného otcovi na maloletého od podania návrhu a úhrady zročného výživného za obdobie od podania návrhu do rozhodnutia súdu. Keďže súd v rámci rozvodového konania upravuje výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, vo zvyšku návrh matky ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 144, prvá veta OSP tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania a tiež odporcu zaviazal zaplatiť súdny poplatok vo výške 66 Eur v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, v čom je rozhodnutie alebo postup okresného súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa. (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z.z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode oznámiť úradu, poverenému viesť matriky, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela

ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé

priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do 3 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.